28/05/2023

Ξεκίνησαν οι εργασίας αναστήλωσης της ιστορικής Μονής Γκελάτι – Συνεργασία κράτους και Εκκλησίας για τη διάσωση του μνημείου

Πατριαρχεία / Πατριαρχείο Γεωργίας

Εκδήλωση αφιερωμένη στην αποκατάσταση του μοναστηριακού συγκροτήματος Γκελάτι, διοργανώθηκε χθες, κατά τη διάρκεια της οποίας κεντρικοί ομιλητές ήταν ο Πρωθυπουργός της Γεωργίας κ. Ιρακλί Γκαριμπασβίλι και ο Μητροπολίτης Σενάκι και Τσχορότσκου κ. Σιό (Μουτζίρι), ο γενικός διευθυντής του Εθνικού Μουσείου της Γεωργίας Davit Lortkipanidze, αρχιερείς, εκπρόσωποι των κληρικών, επιστημόνων.

- Της Σβετλάνα Λεβίτσκι

Το Μοναστήρι Γκελάτι είναι μεσαιωνικό συγκρότημα μοναστηριών κοντά στο Κουτάισι, στην περιοχή Ιμερέτι της δυτικής Γεωργίας. Πρόκειται για αριστούργημα της Γεωργιανής Χρυσής Εποχής, το οποιο κατασκευάστηκε το 1106 από τον Βασιλιά Δαβίδ Δ΄ της Γεωργίας και είναι αναγνωρισμένο από την UNESCO

ως **μνημείο Παγκόσμιας πολιτιστικής Κληρονομιάς**. Η Μονή περιλαμβάνει πολλά κτίρια, μεταξύ των οποίων δεσπόζει το Καθολικό που είναι αφιερωμένο στην Γέννηση της Θεοτόκου.

Ως αποτέλεσμα της συμφωνίας που συνάχθηκε στις 6 Απριλίου 2023 μεταξύ της Εθνικής Υπηρεσίας για την Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Γεωργίας και της εν Γεωργία Ορθοδόξου Εκκλησίας, στο Πατριαρχείο ανατέθηκε η διαχείριση της αποκατάστασης του μοναστηριακού συγκροτήματος. Έτσι δημιουργήθηκε μια προσωρινή επιτροπή της οποίας επικεφαλής είναι ο Μητροπολίτης Σενάκι και Τσχορότσκου κ. Σιό. Στην εκδήλωση, το κοινό ενημερώθηκε για το έργο αναστήλωσης αλλά και για τα μέτρα που θα εφαρμοστούν στο μέλλον με βάση τις εισηγήσεις της UNESCO.

Ομιλία του Πρωθυπουργού της Γεωργίας:

Στην ομιλία του ο Πρωθυπουργός της Γεωργίας μεταξύ άλλων έκανε τις ακόλουθες δηλώσεις:

«Έχω την τιμή, μαζί με την εν Γεωργία Ορθόδοξη Εκκλησία, να διασφαλίσουμε την επιτυχή υλοποίηση της συντήρησης του μοναστηριακού συγκροτήματος Γκελάτι. Ίσως δεν θα υπερβάλω αν πω ότι το Γκελάτι είναι ένα μνημείο ***παγκόσμιας πνευματικής κληρονομιάς****,* ***όπου η επιστήμη και η πίστη συνδυάζονται με έναν μοναδικό τρόπο.***

Κράτος και Εκκλησία στεκόμαστε μαζί για την ιερότητα του Γκελάτι, μας ενώνει και μας υπενθυμίζει πού δημιουργήθηκε και πού βρίσκεται το αληθινό γεωργιανό έθνος. ***Αποτελεί έναν τόπο ενότητας.***

Ως εκ τούτου, εκ μέρους της κυβέρνησής μας, θα ήθελα να επιβεβαιώσω στην εν Γεωργία Ορθόδοξη Εκκλησία, στους εκπροσώπους της επιστήμης, της γεωργιανής κοινωνίας την υποστήριξή μου στην υλοποίηση αυτού του έργου διεθνούς επιπέδου.

Είμαι χαρούμενος που στεκόμαστε μαζί σας για την προστασία του πνευματικού και πολιτιστικού μνημείου του έθνους μας και έχω την τιμή, μαζί με την εν Γεωργία Ορθόδοξη Εκκλησία, να διασφαλίσουμε την επιτυχή υλοποίηση της συντήρησης του μοναστηριακού συγκροτήματος Γκελάτι».

Ομιλία του Μητροπολίτη Σενάκι και Τσχορότσκου κ. Σιό

Στην ομιλία του ο "τοποτηρητής" "σύνθρονος" του Πατριάρχη Γεωργίας κ.κ. Ηλία, **Μητροπολίτης Σενάκι και Τσχορότσκου** και διοικητής των γεωργιανών ενοριών της Αυστραλίας και της Νέας Ζηλανδίας κ. Σιό (Μουτζίρι) αναφέρθηκε στα όσα έχει υλοποιήσει το Πατριαρχείο σε αρχικό στάδιο σύμφωνα με τις εισηγήσεις της UNESCO.

«Σήμερα θα θέλαμε να σας παρουσιάσουμε την κατάσταση που σχετίζεται με την αποκατάσταση του μοναστηριακού συγκροτήματος Γκελάτι, τα έργα που υλοποίησε το Πατριαρχείο Γεωργίας στο αρχικό στάδιο (προς αυτή την κατεύθυνση), καθώς και το μελλοντικό μας όραμα και τα σχέδιά μας. Όπως γνωρίζετε, εξαιτίας της πολυπλοκότητας του προβλήματος, με την ευλογία του Πατριάρχη κ.κ. Ηλία Β', το κράτος και η Εκκλησία ανέπτυξαν από κοινού μια μοναδική μορφή συνεργασίας, στο πλαίσιο της οποίας το Πατριαρχείο μαζί με το κράτος, θα ηγηθεί της διαδικασίας αποκατάστασης του μοναστηριακού συγκροτήματος Γκελάτι, με την προσωπική βοήθεια του Πρωθυπουργού της Γεωργίας»,

είπε στην αρχή.

«Για το σκοπό αυτό, στις 6 Απριλίου του τρέχοντος έτους, υπογράφηκε ***συμφωνία*** *μεταξύ της εν Γεωργία Ορθοδόξου Εκκλησίας και της Εθνικής Υπηρεσίας για την Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Γεωργίας»*, υπενθύμισε.

«Κύριε Πρωθυπουργέ, με την ευκαιρία που μου δόθηκε θα ήθελα να σας ευχαριστήσω εκ μέρους του Πατριάρχη κ.κ. Ηλείας Β' για την καλοσύνη που δείξατε για την αποκατάσταση του μοναστηριακού συγκροτήματος. Ένα από τα κύρια καθήκοντά μας ήταν να εκπληρώσουμε τις συστάσεις του Κέντρου Παγκόσμιας Κληρονομιάς – UNESCO, για το οποίο, κατά τη διάρκεια αυτών των δύο μηνών, εκτελέστηκαν από το Πατριαρχείο τα ακόλουθα έργα που ήταν απαραίτητα για το αρχικό στάδιο:

1. Σύμφωνα με εισήγηση της UNESCO, το Πατριαρχείο Γεωργίας ίδρυσε την προσωρινή επιτροπή για την αποκατάσταση του μοναστηριού. Προκειμένου να εκτελεστούν οι εργασίες συντήρησης με υψηλό επιστημονικό επίπεδο, δημιουργήθηκαν διεθνή και τοπικά συμβούλια επιστημόνων.

2. Η κύρια και αμετάβλητη σύσταση της UNESCO είναι να τεθεί το Καθολικο του Γκελάτι κάτω από μια άμεση, ολοκληρωτική προστατευτική στέγη, η οποία θα παίξει έναν από τους καθοριστικούς ρόλους στη διάσωση των τοιχογραφιών. Για να το εφαρμόσουμε αυτό, διαπραγματευτήκαμε με τη γερμανική εταιρεία «Layer», η οποία αναλαμβάνει την εκτέλεση παρόμοιων έργων. Η αναφερόμενη εταιρεία έχει ήδη ξεκινήσει το έργο της προσωρινής στέγασης και κατόπιν αιτήματός τους επιλέξαμε έναν διπλωματούχο αρχιτέκτονα μηχανικό για να συνεργαστεί μαζί τους.

3. Όπως γνωρίζετε, το κύριο πρόβλημα του Ναού της Μονής είναι οι κατεστραμμένες ***τοιχογραφίες****. Έχουμε προσκαλέσει ειδικούς παγκοσμίου φήμης οι οποίοι θα μελετήσουν επιστημονικά την τρέχουσα κατάσταση και θα μας δώσουν τις πρώτες συστάσεις σχετικά με το είδος των προσεγγίσεων διατήρησης που πρέπει να ενεργήσουμε.*

4. Επίσης, σύμφωνα με αίτημα του Κέντρου Παγκόσμιας Κληρονομιάς – UNESCO, από ντόπιους, άριστα καταρτισμένους ειδικούς μα δόθηκε μία ακριβής περιγραφή-τεκμηρίωση της κατάστασης.

5. Το Πατριαρχείο Γεωργίας ολοκλήρωσε επιτυχώς τις διαπραγματεύσεις με τον παγκοσμίου φήμης οργανισμό – «Studio Projection e Control». Η εταιρεία αυτή καλείται να πραγματοποιήσει δομικές, σεισμικές έρευνες και εργασίες στο Γκελάτι», επεσήμανε.

«Θα ήθελα επίσης να σας ενημερώσω ότι η διαδικασία αποκατάστασης του Γκελάτι θα είναι διαφανής και θα παρέχεται στο κοινό ενημέρωση για τις τρέχουσες εργασίες μέσω των ΜΜΕ και της διαδικτυακής πλατφόρμας. Το μοναστηριακό συγκρότημα Γκελάτι είναι ιδιαίτερα αγαπητό σε κάθε πολίτη της Γεωργίας. Τόσο ως προς την πνευματική του σημασία όσο και ως προς την πολιτιστική του κληρονομιά, είναι ένα εντελώς εξαιρετικό μνημείο για το έθνος μας. Αποτελεί έναν τόπος συνάντησης πνευματικότητας και επιστήμης και σύμβολο της δύναμης του γεωργιανού κράτους. Το Γκελάτι είναι μια μεγάλη έκφραση της ενότητας του κράτους και της εκκλησίας», κατέληξε.

Σημειώνεται ότι το μοναστήρι Γκελάτι ήταν **Διατηρητέο Μνημείο Εθνικής Σημασίας** από τη Σοβιετική περίοδο και καταχωρήθηκε στο **Εθνικό Μητρώο Μνημείων της Γεωργίας** με προεδρικό διάταγμα το 2006. Η περιοχή πολιτιστικής προστασίας επεκτάθηκε πέρα από τη Μονή με διάταγμα του Υπουργού Πολιτισμού και Προστασίας Μνημείων το 2014. Όλη η περιοχή προστατεύεται για τα μνημεία της αλλά και για την φυσική της ομορφιά.

Το 1994, η Μονή αναγνωρίστηκε Μνημείο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO, ενώ το 2010, συμπεριλήφθηκε στον κατάλογο με τα 100 μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς που κινδυνεύουν περισσότερο του Ταμείου για τα Παγκόσμια Μνημεία. Το 2017, η Επιτροπή Παγκόσμιας Κληρονομιάς, που συνεδρίασε στην Κρακοβία στις 2 Ιουλίου, αποφάσισε να αφαιρέσει το μοναστήρι από τον Κατάλογο της Παγκόσμιας Κληρονομιάς σε κίνδυνο.

Με πληροφορίες και φωτογραφίες από patriarchate.ge

Περισσότερες φωτογραφίες απΌ την Μονή ΕΔΩ

Διαβάστε περισσότερα για την ιστορία της Μονής ΕΔΩ